

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 133 53/99-11099
Signatura: vm3cs101

Oblastní pracoviště č. 13
Okresní pracoviště Prostějov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Prostějov, Melantrichova ul. Melantrichova 60/4082, 796 04 Prostějov
Identifikátor ředitelství:	600 120 597
IZO:	103 031 731
Ředitel školy:	Mgr. Antonín Dušek
Zřizovatel:	Město Prostějov, nám. T. G. Masaryka 12-14, 796 01 Prostějov
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Prostějov, Vojáčkovo nám. 5, 796 40 Prostějov 1
Termín inspekce:	22. března - 26. března 1999
Inspektoři:	Mgr. Vojtěch Dokoupil, Mgr. Vít Široký
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy, dokumentace ředitele školy, učební dokumenty realizovaných vzdělávacích programů, tematické plány, hospitační záznamy, žákovské knížky, sešity žáků, prohlídka školy, záznamy z laboratorních prací, písemné práce z matematiky, zápisy z jednání metodických orgánů, dokumentace zdravotně postižených žáků

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepce rozvoje školy je rozpracována na období let 1998 - 2003. Obsahuje konkrétní cíle a záměry v oblasti výchovy a vzdělávání, personálního zabezpečení, rozvoje aktivit školy v rámci zájmové činnosti, materiálně-technického vybavení školy, školní družiny a jídelny, úprav venkovního areálu školy a další. Z nabídky vzdělávacích programů škola upřednostňuje program Základní škola. Na koncepci školy se podílejí i učitelé. Realizace záměrů bude záviset na finančních možnostech.

Činnost školy se řídí ročním plánem práce, ve kterém jsou jednoznačně stanoveny hlavní úkoly v nejdůležitějších oblastech činnosti školy. Krátkodobé úkoly jsou

upřesňovány formou měsíčních plánů. Plnění termínovaných úkolů vedení školy vyhodnocuje průběžně nebo na konci měsíce. Kontrola plnění ročního plánu je prováděna dvakrát ročně na pedagogických poradách.

Koncepční záměry jsou konkrétní. Roční plán je funkční, dílčími plány se řídí i činnost dalších orgánů školy. Plnění úkolů je kontrolováno. ČŠI hodnotí tuto činnost jako nadprůměrnou.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitel školy je ve funkci od r. 1991. Na základě konkurzního řízení v roce 1997 byl ve své funkci potvrzen. Zástupkyně ředitele byla do funkce jmenována v roce 1990. Kompetence vedoucích pracovníků jsou jednoznačně vymezeny. Organizační struktura je podrobně rozpracována ve vnitřním pracovním řádu školy, jehož součástí jsou i pracovní náplně dalších pedagogických i nepedagogických pracovníků. Výchovný poradce je ustanoven.

Pravidelně se vedení školy schází jedenkrát měsíčně při vyhodnocování a přípravě měsíčních plánů, ostatní úkoly jsou řešeny operativně. Jako poradní orgány jsou zřízeny pedagogická rada, metodická sdružení a předmětové komise. Termíny i program jednání pedagogických rad je stanoven. Zápisy jsou funkční, nesprávně však byly pojaty některé pravomoci pedagogické rady. Předmětové komise a metodická sdružení se scházejí dle potřeby. Jejich činnost vychází z rámcových plánů, úkoly a kompetence však nejsou jasně určeny. Důsledněji se musí řešit např. otázky výsledků výchovně-vzdělávacího procesu a plnění učebních osnov.

Provozně-organizační porady jsou organizovány podle potřeby pro jednotlivé úseky. Zápisy jsou pořizovány.

Organizační struktura je vytvořena, kompetence stanoveny. Řízení je efektivní, nedostatečně jsou však využívána metodická sdružení. Odborné a pedagogické řízení hodnotí inspekce jako spíše nadprůměrné.

2.2 Personální struktura

Výchovně-vzdělávací činnost je zabezpečena 26 učiteli a 5 vychovatelkami školní družiny. S výjimkou jednoho učitele splňují všichni stanovenou kvalifikaci.

Na I. stupni nemá pouze jedna učitelka odbornou způsobilost pro daný typ školy. Na II. stupni všichni učitelé mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro daný typ školy.

Pedagogický sbor je tvořen převážně ženami. Nejčastěji je zastoupena věková kategorie 31 - 45 let a nad 45 let. Mladí učitelé do 30 let ve sboru nejsou.

Vzhledem k vysokému procentu kvalifikované výuky hodnotí ČŠI personální strukturu jako nadprůměrnou.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Škola má vypracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti, hlavní úkoly jsou stanoveny. Hospitace jsou prováděny, zápisy z nich vedeny. S výsledky hospitací jsou učitelé seznámeni. Výsledky kontrol vedení školy vyhodnocuje na pedagogických nebo provozních poradách. Kompetence mezi ředitelem a zástupkyní školy jsou rozděleny.

Hodnocení pracovníků je prováděno průběžně podle předem stanovených kritérií pro pedagogické pracovníky a ostatní provozní zaměstnance. Na hodnocení pracovníků se podílejí i vedoucí jednotlivých pracovišť.

Hodnocení žáků učiteli má zpravidla motivující funkci. Během vyučovacích hodin na I. stupni se hodně soutěží a učitelé povzbuzují i méně úspěšné žáky. Metodické a předmětové komise stanoví společná kritéria pro hodnocení a klasifikaci jednotlivých předmětů.

Kontrolní systém je funkční, ČŠI jej hodnotí jako spíše nadprůměrný.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Operativní informace jsou předávány ústně, školním rozhlasem, na poradách, účelně jsou využívány i nástěnky ve sborovně. Informace se zaměstnanci dovídají včas, jsou utříděné a úplné.

Informace o chování a prospěchu dětí získávají rodiče prostřednictvím žákovských knížek a deníčků. Škola pravidelně organizuje třídní schůzky a konzultace. Jsou propracovány interakční vztahy mezi školou a rodinou. Služba pro rodiče je koordinována výchovnou poradkyní. Důvěrné informace o žácích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Prezentovat školu na veřejnosti umožňují nástěnky rozmístěné ve městě. Rovněž v masmédiích se objevují zprávy o činnosti této školy.

Vnitřní i vnější informační systém na této škole je vynikající.

5 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je zavedena v souladu s příslušnou právní normou. Namátkovou kontrolou ČŠI nezjistila závažnější závady.

Povinná dokumentace je vedena. ČŠI hodnotí práci školy v této oblasti jako spíše nadprůměrnou.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Výuka ve škole probíhá podle těchto vzdělávacích programů:

1. - 3. a 6. - 9. ročník: Základní škola

4. - 5. ročník: Obecná škola

Učební plány deklarovaných vzdělávacích programů jsou dodrženy. Vždy jedna třída 6., 8. a 9. ročníku je vedena jako třída s rozšířeným vyučováním hudební výchovy. Ve všech třídách (od 4. ročníku) si v rámci povinné výuky cizích jazyků žáci volí mezi anglickým nebo německým jazykem.

Individuální zájmy a potřeby dalších vzdělávacích aktivit žáků jsou řešeny nabídkou nepovinných předmětů (NP), volitelných předmětů (VP) a zájmových činností. Z NP jsou vyučovány na I. i II. stupni sborový zpěv a dále jazyk český v 6. ročníku a matematika v 9. ročníku. Volitelné předměty jsou určeny žákům 7. - 9. ročníku. Nabídka vychází z podmínek školy. V 7. a 8. ročníku si žáci volili mezi předměty informatika, domácnost a technické činnosti, v 9. ročníku byl předmět technické činnosti nahrazen předmětem seminář a praktika ze zeměpisu. Nabídka zájmových útvarů je velmi rozsáhlá a pestrá.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími schopnostmi a potřebami škola vypracovala individuální vzdělávací programy. Tito žáci mají rovněž možnost navštěvovat reedukační cvičení vedená proškolenými pedagogy. Vybavení pomůckami a dalšími potřebami (včetně počítače) je na dobré úrovni. Vyučující byli seznámeni, jak mají pracovat se žáky s vývojovými poruchami učení a chování. V průběhu hospitací nebyla tato činnost příliš patrná.

Učební plány jsou dodrženy. Škola nabízí velmi dobré možnosti pro další rozvoj potřeb a zájmů žáků. ČŠI hodnotí tuto oblast jako nadprůměrnou.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního i městského rozpočtu umožňují realizovat výchovně-vzdělávací plán školy. Škola se zaměřuje na výuku všech předmětů. V uplynulém roce bylo nejvíc investováno do kabinetů tělesné výchovy, cizích jazyků didaktické techniky a školní knihovny. Je nutné dokončit okolní tělovýchovný areál. Škola získala sponzory, kteří zejména přispívají na sportovní a kulturní akce. Nadace u školy nejsou. Nákup učebnic je plánovitý. Na I. stupni se nejčastěji využívají učebnice a texty z nakladatelství Alter, na II. stupni z nakladatelství Fortuna. Mzdové prostředky jsou využity maximálně, zejména na dělení cizích jazyků, českého jazyka, matematiky, praktických činností a na volitelné a nepovinné předměty.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu je nadprůměrná.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

I. stupeň

Vyučující mají dostatečné množství pomůcek a audiovizuální techniky. Sami si vyrábějí drobné dvojrozměrné pomůcky. Škola nakoupila dostatek pomůcek pro výuku cizích jazyků. Škoda, že počítačové výukové programy jsou využívány jen pro zdravotně postižené žáky. Třídy jsou postupně vybavovány novým nábytkem.

Pro standardní výuku na I. stupni jsou materiálně-technické podmínky průměrné, umožňují plnit výchovně-vzdělávací cíle.

Matematika, fyzika

Pro výuku matematiky i fyziky jsou využívány odborné učebny. Jejich vybavení a uspořádání vyhovuje současným požadavkům. V kabinetech matematiky i fyziky jsou většinou novější pomůcky (10 let stará škola). Nedostatek starších funkčních pomůcek je

citelnější zejména ve fyzice. Běžná audiovizuální technika (např. zpětný projektor) je k dispozici. Učebnicemi jsou žáci vybaveni v potřebném množství. Složitější je situace v matematice, neboť v 7. - 9. ročníku jsou používány starší učebnice, ve kterých členění tematických celků neodpovídá učebním osnovám. Proto žáci používají postupně učebnice ze dvou ročníků. V rámci vyučování mohou učitelé využívat i výukových programů.

Materiálně-technické podmínky umožňují plnit výchovně-vzdělávací program. Ve srovnání se staršími školami je vybavení kabinetu fyziky spíše podprůměrné. Účelně jsou využívány odborné učebny. ČŠI hodnotí materiálně-technické podmínky jako průměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Psychohygienické podmínky pro žáky na I. stupni jsou spíše nadprůměrné. Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu žáků méně vyhovující.

Prostorové podmínky II. stupně jsou v souvislosti s naplněností tříd vyhovující. Vzhledem k tomu, že v odborných učebnách se střídají žáci 6. - 9. ročníku, neodpovídá v některých případech velikost lavic a židlí tělesným dispozicím žáků. Světelné i teplotní podmínky jsou velmi dobré, v oknech jsou žaluzie. Učebny jsou účelně a esteticky upraveny. Bílé tabule značně snižují prašnost prostředí.

Organizace vyučování je v souladu s příslušnou právní normou. Oba předměty (matematika, fyzika) jsou ve většině případech optimálně zařazeny do rozvrhu hodin.

Nedostatečná pozornost je věnována správnému držení těla, zejména při psaní a čtení, relaxační prvky nebyly v průběhu vyučování zařazovány. Pro trávení přestávek a volného času žáků jsou ve škole vytvořeny velmi dobré podmínky. Pitný režim škola zajišťuje bufetem a automaty.

Celkově hodnotí inspekce psychohygienické podmínky jako spíše nadprůměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

S výjimkou jedné učitelky splňují všichni učitelé I. stupně podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Rovněž matematiku a fyziku vyučují učitelé s požadovaným vzděláním.

Personální podmínky ve sledovaných předmětech jsou vynikající.

11 Plnění učebních osnov

Učitelé I. stupně, matematiky a fyziky na II. stupni mají zpracované časově tematické plány, které většinou korespondují s platnými učebními osnovami. Srovnáním zápisů v třídních knihách a tematických plánů učiva nebyly s výjimkou jednoho ročníku (matematika II. stupeň) zjištěny větší časové rozdíly. Časové zpoždění bude korigováno v posledním čtvrtletí.

Učební osnovy jsou plněny.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

I. stupeň

Výuka na I. stupni je zabezpečena jak po stránce materiálně-technické, tak po stránce personální. Většina hodin byla zaměřena na všestranný rozvoj osobnosti žáka s důrazem na samostatnost, tvořivost, logické myšlení, schopnost hodnotit sebe i ostatní. Komunikační dovednosti žáků jsou rozdílné. Vyučovací hodiny byly velmi dobře připraveny po stránce metodické. V některých hodinách se objevily prvky dramatické výchovy, převážná část však probíhala klasicky. Velmi často se objevily mezipředmětové vztahy, zejména mezi předměty výchovnými a naukovými.

Písmo žáků je u většiny lepší než průměrné. Sešity jsou opravovány žáky i učiteli. Problémy u některých žáků činí špatné držení pera i jeho kvalita. Žáci, kteří si nenosí do školy brýle, mají problémy s opisem z tabule.

Většina žáků čte s porozuměním. Žákům s diagnostikovanou poruchou čtení není možné v početných třídách z časových důvodů v hodinách věnovat mimořádnou péči.

Počáteční výuka cizích jazyků, němčiny a angličtiny, je dobře zabezpečena. Děje se převážně odposlechem a opakováním. Náviku znalostí slovíček a frází je věnována mimořádná péče již ve škole.

Při vysokém počtu žáků ve třídách je výuka efektivní a ČŠI ji hodnotí jako spíše nadprůměrnou.

Matematika

Pro výuku jsou vytvořeny optimální personální i materiálně-technické podmínky. Hodiny byly připraveny po stránce organizační i metodické, většinou byly uplatňovány tradiční metody a formy práce. V průběhu hodin učitelé vedli žáky k logickému myšlení a rozvíjení samostatnosti. Kládli důraz na přesné a odborné vyjadřování, zpravidla vytvářeli žákům dostatečný prostor pro seberealizaci. Aktivitu žáků lze celkově hodnotit jako průměrnou. Výjimkou byla hodina v jedné deváté třídě, kde žáci velmi aktivně pracovali po celou dobu, uplatňován byl i diferencovaný způsob práce se žáky. Individuální přístup k pomalejším žákům byl patrný zejména v nižších ročnících. Hodnocení a klasifikace žáků bylo objektivní, v několika případech bylo zkoušení u tabule věnováno zbytečně mnoho času.

Domácími úkoly nejsou žáci nadměrně zatěžováni. Četnost klasifikace je optimální. Sešity žáků jsou vedeny systematicky, rozdílná je jejich grafická úroveň. Kontroly provádějí učitelé dle potřeby.

Namátkově byly kontrolovány pololetní písemné práce. ČŠI vnesla připomínky k zařazení některých příkladů v 7. a 8. ročníku v návaznosti na řazení učiva v časově tematických plánech. Klasifikace je prováděna na základě dosažených bodů a procentuální úspěšnosti. Hodnotící stupnice nebyly k dispozici. Nedůsledně je prováděna analýza chyb, není prověřována účinnost přijatých opatření.

Při uplatňování tradičních metod a forem práce byly hodiny efektivní. Kvalitu vyučování hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Fyzika

Při výuce byly uplatňovány vhodné pracovní postupy v návaznosti na obsah učiva. Optimálně byly využity pomůcky. Žáci jsou vedeni k přesnému a odbornému vyjadřování. Přílišná aktivita učitelů v některých fázích hodin však neumožňovala žákům v dostatečné míře prezentovat svůj názor. Pracovní tempo, obsah i rozsah učiva byl přiměřený schopnostem a možnostem žáků. Jejich aktivitu lze hodnotit jako průměrnou. Klasifikace žáků v první hodině po týdenních prázdninách (i když hodnocen výborně) není vhodná. Při řešení příkladů ČŠI doporučuje používat kalkulátory ve všech ročnících.

V jednom případě byla zjištěná velmi vysoká četnost klasifikace (testy, prověrky, zkoušení,..). Zápisy v sešitech jsou vedeny systematicky, grafická úprava je rozdílná, kontrola ze strany vyučujících je prováděna ojedinele. Z hlediska obsahu jsou některé zápisy pojaty velmi odborně a zabíhají do zbytečných podrobností, které nejsou adekvátní věku ani schopnostem žáků a nelze je považovat ani jako rozšiřující učivo. S ohledem na složení třídy je třeba se věnovat zejména zvládnutí základního učiva. Velmi často jsou zadávány i písemné domácí úkoly.

Laboratorní práce jsou prováděny dle plánu, jejich počet i obsah je zvolen optimálně. Zápisy v sešitech mají různou grafickou úpravu, jsou pravidelně opravovány, případně klasifikovány.

Kvalitu vyučování hodnotí inspekce jako průměrnou.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Život školy se řídí školním řádem, který vytváří dobré podmínky pro kvalitní výuku i výchovu žáků. Klade důraz na posilování mravních hodnot. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů. Žákovské samosprávy nejsou ustanoveny, jejich činnost vykonávají služby ve třídách. Závažné problémové jevy se na škole nevyskytují. Menší kázeňské přestupky žáků jsou ve spolupráci s jejich rodiči řešeny průběžně. Chování dětí ve škole je zdvořilé.

Celkově příznivé pracovní klima ve škole, korektní vystupování vedení školy i učitelů vytváří dobré předpoklady pro příznivý rozvoj osobnosti žáků.

Rozvoj osobnosti žáka je pozitivně ovlivňován bohatou nabídkou dalších vzdělávacích aktivit formou zájmových útvarů.

Škola se snaží vytvářet podmínky pro rozvoj osobnosti žáků v průběhu vyučování i v rámci nabídky mimoškolních aktivit. ČŠI je hodnotí jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

- Materiálně-technické, psychohygienické a personální podmínky umožňují realizovat výchovně-vzdělávací cíle.
- V rámci řízení je nutné věnovat větší pozornost plnění učebních osnov a výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti.
- Učební plány jsou plněny.
- Převážná část hospitovaných hodin měla dobrou úroveň.
- Ve škole jsou vytvářeny optimální podmínky pro rozvoj osobnosti žáka.

Oblast řízení hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou, podmínky a průběh vzdělávání jsou spíše nadprůměrné.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Vojtěch Dokoupil v.r.

člen týmu Vít Široký v.r.

V Prostějově dne 9. dubna 1999

Přílohy: --

Inspekční zprávu jsem převzal dne 12. 4. 1999

razítko

Podpis ředitele školy Antonín Dušek v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Prostějov	26.4.1999	133 83/99-11099
Školský úřad: Prostějov	26.4.1999	133 82/99-11099

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
26.4.1999	---	Připomínky nebyly doručeny.